

VILÁG OSSÁG

KOLOZSVAR,
1947 november 15, szombat

A MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG KÖZPONTI NAPILAPJA

IV. ÉVFOLYAM
281. szám

Az igazságügyi reform értelmében

Szigorúan büntetik a faji gyűlöletből elkövetett vétségeket és büntetéseket

Rövidesen a parlament elé kerül az igazságügyi és adóreform törvényjavaslat

BUKAREST. — A képviselőház legutóbbi ülésén nagyfontosságú törvényjavaslatokat terjesztettek be, amelyek vitáját rövidesen megkezdik. Tudor Ionescu bányügyi miniszter betérjesztette a villamosági berendezések és a hőerőgépek zavartalan működésének biztosításáról szóló törvényjavaslatot, Li. vezeanu Octav tájékoztatásügyi miniszter pedig az egyetemji hallgatók segélyezésének megszervezéséről szóló törvénytervezetet. Ez utóbbi törvényjavaslat szerint az összes romániai egyetemeken, műegyetemeken és kereskedelmi akadémiákon, valamint az ezekkel egyenrangú főiskolákon külön segélyező hivatal fog működni.

A stabilizáció előtti hátrálékos nyugdíjösszegek kifizetésének módját a pénzügyminisztérium most tanulmányozza.

A SZOVJETUNIO ÉS ROMÁNIA GAZDASÁGI KAPCSOLATA A KÖZELJÖVŐBEN JELENTŐSEN KIBŐVÜL

A fővárosban megnyílt az a kiállítás, amely a szovjet-román gazdasági együttműködés eredményeit szemlélteti. A kiállításon Gheorghe Gheorghiu-Dej ipar- és kereskedelmügyi miniszter beszédet mondott, amelynek fő gondolatmenete a következők:

— Románia — mondotta a miniszter — nem tudott volna abból a gazdasági zűrzavarból, amelyben a háberu végén vergődött, kilábalni a Szovjetunio segítségével nélkül. A Szovjetunio és Románia között a gazdasági kapcsolat és az árucserforgalom a közeljövőben hatalmas arányokban bővül.

A miniszter beszéde befejező részében annak a reményének adott kifejezést, hogy a Szovjetunio és Románia gazdasági kapcsolata a közeljövőben széles területen kiterjed majd a romániai gazdasági élet előnyére és javára.

Kavtaradze, a Szovjetunio bukaresti nagykövete beszédében utalt arra, hogy a kiállítás szemléltető

módon domborítja ki a Szovjetunio és Románia között fennálló őszinte barátságot és összhangzatos együttműködést.

MIHALY KIRÁLY ÉS ILONA ANYAKIRÁLYNŐ KÜLFÖLDRE UTAZTAK

BUKAREST. — Mihály király öfelsége és édesanyja, Ilona anyakirályné november 12-én, szurdán délelőtt repülőgépen a fővárosból külföldre utaztak az angol trónörökös nő esküvőjére. Bucsuotásukra a repülőtéren megjelentek Groza Péter miniszterelnökkel az élen a kormány összes tagjai, a királyi udvartartás polgári és katonai vezetői, a Bukarestben állomásozó külföldi diplomáciai kar tagjai, Sadoveanu Mihail, a képviselőház elnöke, Bukarest főpolgármestere és számos polgári és katonai előkelőség. Az uralkodó távollétében a királyi felségjogokat a minisztertanács fogja gyakorolni.

BEKÉSZÜLT AZ EGYSÉGES MUNKÁSPÁRT ALAPOKMANYA

A Román Kommunista Párt és a Romániai Szociáldemokrata Párt politikai bizottsága együttesen

vitatta meg az Egységes Munkáspárt előkészítésének gyakorlati szabályait és az együttműködés tervezetét, amelyet az értekezlet egyhangulag elfogadott.

Tegnap a két párt központi bizottságai külön-külön teljes ülést tartottak, amelyen nagy lelkesedéssel és egyhangulag elfogadták az Egységes Munkáspárt megalakítására vonatkozó tervezetet, illetve alapokmányt. Az Egységes Munkáspárt alapokmányának előkészítésével kapcsolatban a két romániai munkáspárt kiáltványt intézett Románia népséhez. A kiáltványt és az alapokmányt lapunk legközelebbi számában részletesen ismertetjük.

Dés városa diszpolgárává avatta Gheorghe Gheorghiu-Dejt

DÉS. — Ünneplés keretében meglepték le a szovjet hősk emlékművét november 9-én, vasárnap délelőtt. Az ünnepélyen ott voltak az összes hatóságok, politikai pártok, népi szervezetek képviselői, valamint az összes iskolák növendékei.

Homorodeanu Stefan dr. polgármester a szovjet hadsereg jelentőségét méltatta Európa felszabadításában, utána a hadsereg nevében Costin Nicolae alezredes,

Éljen a harc az imperializmus ellen!

Semmisítsük meg azokat, akik haladásunkban akadályoznak!

Harcoljunk a nép kifosztói ellen!

ROMÁN KORMÁNYKÜLDÖTTSEG UTAZIK VARSÓBA

December hónap folyamán román kormányküldöttség tesz látogatást Varsóban. Ez a látogatás éppen olyan baráti és együttműködési szellemben történik, mint amilyen a román küldöttségnek a többi szomszédos országokban tett legutóbbi látogatása során megnyilvánult. A varsói látogatással egyidejűleg kerül sor a lengyel-román kulturális egyezmény aláírására is.

BEIKTATTAK A SZÖVETKEZETI ÁLLAMTITKÁRT

Mihail Macoveanu dr.-t, a szövetségi minisztérium új államtitkárát tegnap délelőtt ünnepélyesen beiktatták tisztségébe. A beiktatáson megjelent Groza Péter miniszterelnök és Zaroni Romulus szövetségi miniszter is.

MIT TARTALMAZ AZ IGAZSÁGÜGYI ÉS ADÓÜGYI REFORMRÓL SZÓLÓ TÖRVÉNYJAVASLAT

A képviselőházban tárgyalás alá kerülő új törvényjavaslatok között szerepel az igazságügyi reformról szóló tervezet is. Az igazságügyi reform szerkesztőbizottsága már befejezte a büntető és a polgári törvénykönyv egyes szakaszainak módosítására vonatkozó javaslatának megszövegezését. Fontos újítás a tervezetnek, hogy a büntetőtörvénykönyv kifejezetten felsorolja a büntendő cselekmények között a faji gyűlöletből elkövetett vétségeket és büntetéseket. Az erre vonatkozó szakaszt a nemzetiségi államtitkársággal közös egyetértésben dolgozta ki a szerkesztőbizottság.

Külön szakasz intézkedik a demokratikus elvek megsértésének, sőt az ilyen kísérletek megtorlásáról is.

Az adóreformról szóló törvényjavaslat új alapokra fekteti az adókövetéseket, számolva az adózók minden egyes osztályának teherbíró és fizetőképességével. Elhárítja az államterhek legnagyobb részét — az eddigiekkel ellentétben — a dolgozók vállairól, és haladé szellemben nagyobb adóval sújtja a gazdasági konjunktúra kihasználói, az élősdű tőke tulajdonosait és azokat, akik nem vesznek részt a termelésben.

A tervezet szigorú büntető rendelkezéseket is tartalmaz, többek között súlyos börtönnel és vagyonelkobzással sújtja azokat, akik megsértik az államkincstárt, kivonják magukat a köztörvényesség alól, vagy adócsalást követnek el. A tervezet szerint az adókövetést a szakmai szervezetek bevonásával és azok véleményének meghallgatásával fogják a jövőben kivélni, hogy így biztosítsák az adómegállapítások tárgyilagosságát és a való helyzetnek megfelelő mértékét.

LUKA LÁSZLÓ PÉNZÜGYMINISZTER RENDELETÉRE NOVEMBER 17-IG KIFIZETIK A HÁTRALÉKOS NYUGDÍJKAT

Luka László pénzügyminiszter utasította az összes pénzügyigazgatóságokat, hogy mindenütt, ahol a nyugdíjakat stabil lejre már átcsámították, legkésőbb november 17-ig fizessék ki a nyugdíjasok járandóságát. Ahol a nyugdíjakat stabil lejre még nem csámították át, ezt legkésőbb december 15-ig be kell fejezni, hogy a nyugdíjakat mielőbb kifizethessék.

Ukrajnát óriási többséggel beválasztották a Biztonsági Tanácsba

Newyorkból érkezett jelentés szerint az Egyesült Nemzetek Szervezetének közgyűlése Ukrajnát beválasztotta a következő ülészakarra a Biztonsági Tanács tagjai közé. A 37 szavazásra jogosult közül 35 Ukrajnára szavazott.

Mint ismeretes, a közgyűlés már többször szavazott a BT tagválasztás ügyében, de a két jelölt, Ukrajna és India közül egyik sem érte el a szükséges kétharmad többséget. A Szovjetuniónak az volt az álláspontja, hogy a lelépő Lengyelország helyébe egy másik

szláv államot kell beválasztani. Az USA és Anglia küldöttségei azonban mindent elkövettek, hogy megakadályozzák Ukrajna megválasztását és a tőlük függőségben lévő államokkal együtt Indiára szavaztak.

Most aztán India képviselője, Pandit Nehru asszony bejelentette, hogy India visszalép a Biztonsági Tanács tagjelöltségétől.

Ukrajna beválasztása a Szovjetunio újabb igen jelentős külpolitikai sikere.

Az események tökéletesen beigazolták a kommunista pártok értekezletének megállapításait

Belgrádból jelentik, hogy szerdán megjelent a kilenc európai kommunista párt tájékoztató iratójának lapja, amely ezt a címet viseli: „A tartós békeért, az új demokráciáért”. A lapot orosz, angol és francia nyelven adták ki.

A lap vezércikke rámutat arra, hogy a varsói tárgyalások óta bekövetkezett események tökéletesen beigazolták a nemzetközi helyzetnek azt a kiértékelését, amelyet a varsói értekezlet szövegezt meg. Azóta még világosabban kirajzolódott az egymással szembenálló két politika: a demokráciellenes, imperialista tábor és a béke, szabadságszerető politika.

A cikk megállapítja, hogy a demokráciellenes, imperialista tábor fokozza propagandáját és új háború előkészítésére irányuló törekvését. A lap ezután felsorolja azokat a feladatokat, amelyeket maga elé tűzött. Segítségért kíván

nyújtani a kommunista pártoknak népek egységesítésére a demokráciellenes, imperialista tábor elleni harcban, elő ösztönzi a parti- és kommunista pártok közötti kapcsolatának kiépítését és a világ dolgozóinak közötti szolidaritás megerősítését, támogatni kívánja a kommunista pártoknak a demokratikus erők egységesítéséért folytatott tevékenységét és ismerteti a harcú erők sikereit az új háború elleni küzdelemben.

AZ ANGOL KORMÁNY TÖVÁBB EMELI AZ ÁRAKAT

Angliában szerdán mutatja be a parlamentnek az új inflációs költségvetés tervezetét. S ez az új költségvetés újabb növelést hoz az angol dolgozóknak.

Dalton és Cripps, bár igéretet tettek, hogy a költségvetés előkészítésénél figyelembe veszik a szakszervezetek szempontjait, nem voltak hajlandók ebben

az ügyben jogadni a szakszervezeti vezetőkkel.

Az új költségvetés nyomán az angol nép ezután drágábban kell megfizesse az élelmiszert, ruházatot, szénét és számos más elsőrendű közszükségleti cikket. A kommunista és a munkáspárt balszárnyához tartozó képviselők szembeállanak minden olyan intézkedéssel,

Polgárháborút szeretnének kiprovokálni az olasz ujjfasiszták

Az olasz szakszervezeti szövetség az ország összes ujjfasiszta szervezetének betiltását követelte a kormánytól. Rámutatott, hogy csak így lehet elhárítani a polgárháborút, amelyet az ujjfasiszták különböző kivihásokkal elő akarnak idézni.

Az ujjfasiszta terroristák szerte az országban sorozatos merényleteket követnek el a demokrata szervezetek vezetői ellen. Legutóbb Milanóban egy fasiszta terrorista beelőtte a fasiszta kihívások ellen tízperces tüntető sztrájkra felvonuló munkásság soraiba. Egy munkás meghalt, egy másik megsérült. A felháborodott emberek, ott a helyszínen, végeztek a terroristával.

A munkásáldozat temetésén felvonult Milano és környékének egész munkássága, nagy tüntetés rendezve a fasiszta merénylet és felbujtók ellen. Róma, Velence és Bologna dolgozói ugyancsak nagy tüntetésekkel mutatták ki együttérzésüket.

A KINAI NÉPI HADSEREG ELÉRTE HOPEJF

Peipingből érkezett jelentés beszámol arról, hogy a kínai népi hadsereg csatlakozott a városi népvel együtt a város kormányzó tartomány fővárosának délkeleti külvárosába, elfoglalva a vasutvonalat is.

A Peipingből 172 merőldőnyire délnyugatra fekvő város részének zala-

amely az élelmiszerárak emelkedéséhez vezet.

Az elmúlt hat hónapban a nem adagolt árucikkek ára igen jelentősen emelkedett. Angliában azzal számolnak, hogy a kormány ismét felemeli tizenöt százalékkal az árakat s ezzel tovább gyengíti a dolgozók vásárlóképeségét.

amely az élelmiszerárak emelkedéséhez vezet. Az elmúlt hat hónapban a nem adagolt árucikkek ára igen jelentősen emelkedett. Angliában azzal számolnak, hogy a kormány ismét felemeli tizenöt százalékkal az árakat s ezzel tovább gyengíti a dolgozók vásárlóképeségét.

AZ AMERIKAIÁK REPÜLŐTEREKET ÉPITENEK SPANYOLORSZÁGBAN

Madridi jelentés számol be arról, hogy több vezető amerikai pénzember, közéleti személyiség és kongresszusi tagok hosszabb időn át folytattak megbeszélést a Franco-rendszer vezető személyiségeivel.

E megbeszélés nyomán nyilvánosságra hozták, hogy a legfontosabb spanyol repülőtereket átépítik a hosszantávú repülőgépek igényeinek megfelelően. Bucelónában már be is fejezték egy repülőter építését, négy motoros ójszáki gépek számára. Madridban három ilyen repülőter elkészítésén dolgoznak és újabbat terveznek. A legközelebbi az egészben, hogy Spanyolország egyáltalán nem rendelkezik ilyen típusú repülőterekkel.

Frankfurtban nyíltan beszéltek arról, hogy ezeknek a repülőtereknek a létesítési költsége van.

A spanyol fasiszták és az amerikai imperialisták együttműködésének egyáltalán nem lepi meg a világot.

Magyar egyetemi hallgatók is képviselik Románia sportját a Balkán Olimpián

Mit valósított meg és mit mulasztott el a Bolyai Egyetemi Atlétikai Club vezetősége?

KOLOZSVÁR. — Közeledik az egyetem év megnyitása és az egyetem falai között megindul a nyári szünet. Az ifjúságnak a nyári szünetében testedzéssel is kell foglalkoznia. Erre a célra szolgál egyetemünk sportegyesülete, a BEAC.

Ma már a romániai sportéletben jó hírnévnek örvendő és ismert egyesület a Bolyai Egyetemi Atlétikai Club, amely több sportágban nemcsak kolozsvári, hanem országos viszonylatban is vezető szerepet játszik.

Egyetemi sportegyesület Kolozsvárról már 1902-ben, ezelőtt 45 évvel alakult: ez volt a Kolozsvári Egyetemi Atlétikai Club. Az első világháború után Kolozsváron magyar egyetem nem működött és így magyar egyetemi sportegyesület sem volt. A bécsi döntés után a KEAC újból megalakult. Az egyesület életébe azonban nem tudott behatolni — a mondhatni az összes diák-, kulturális és sportegyesületekbe befurakodott — szélsőjobboldali szemlélettel. Az egyesület élén többnyire olyan sportemberek állottak, akik a pályán tanulták meg a sport eszméjét. 1943-ban a románellenes diáktüntetések után a KMDSZ szélsőséges elemei a román nemzetiségű sportolók kizárását követelték. Válaszul a KEAC vezetősége — néhány még ma is működő aktív vezetőtag javaslatára — a román diákok iránt érzett szolidaritás kifejezésül több román versenyzőt — az egyesület költségén — sítáborba küldött. Az egyesület labdarúgószakosztályában pedig állandóan több román nemzetiségű játékos szerepelt.

MINDEN ANYAGI SEGÍTSÉG NÉLKÜL...

A felszabadulás után még alig működött néhány egyesület Kolozsváron, mikor egy kisszámú, de lelkes egyetemhallgató csoport kezdeményezésére megindultak az első lépések az egyesület működésének megkezdésére. Alig állott némi felszerelés rendelkezésre, de a munka mégis megindult. Egyetlen lej, bárholonnan jövő anyagi segítség nélkül működött az egyesület 1947 elejéig. Az orvosi kar Marosvásárhelyre való áthelyezése után Bolyai Egyetemi Atlétikai Club-ra (BEAC) változtatta át a nevet.

Az 1947 elején megtartott közgyűlésen szélesebb alapokra fektették az egyesület működését. A vezetőséget kibővítették, szakembereket vontak be. A Bolyai Demokratikus Diákszövetség is bekapcsolódott az egyesület irányításába. Az egyetem is tudományművelési támogatást nyújtott. Az eredmények nem is maradtak el.

EREDMÉNYES MUNKÁT VÉGZETT AZ USZÓ- ÉS VÍVÓSZAKOSZTÁLY

A legsikeresebb működést az uszó- és vívószakosztály fejeit ki. A BEAC uszó- és vízilabdacsapata az országos bajnokságok során az országban a második helyet foglalta el. A Balkán Olimpián részt vevő romániai válogatott uszó-csapatnak 4 tagja volt BEAC-versenyző: Kelemen Attila dr., Groza Titu, miniszterelnökünk unokaöccse, Sarkady Árpád és David Rozália. A vízilabdaválogatottba 6 magyar egyetemista került be. A BEAC versenyzői közül tehát tíz került be Románia válogatott uszó- és vízilabdaegyüttesébe és képviselte országunk színeit.

A BEAC „OLIMPIAI KÖZPONT”

Az uszó és vízilabdaszakosztályhoz méltóan, sőt sok tekintetben még jobban szerepeltek a BEAC vívói. Az egyetemi együttes a bukaresti Cercul Militar után ma az ország legjobb csapata. Megállapíthatjuk azt is, hogy az országban egyetlen egyesületnek sincs anyagi versenyzője, mint a BEAC vívószakosztályának, ahol több

mint 60 vívó talált sportolási lehetőséget. Ennek a szakosztálynak működését külön elősegíti az, hogy a Bolyai Diákszövetség közbejárására az egyetem végre átadta rendeltetésének a tornatermet. A Bukarestben megtartott országos kard- és tőrbajnokságon az egyesület versenyzői komoly sikereket értek el. A kerületi bajnokságok valamennyi számát a

Megvalósításra váró feladatok...

Amikor ezeket a tényeket felsoroljuk, foglalkozunk kell a BEAC hiányosságaival is. Kétségenkívül megállapítható, hogy az egyesület vezetősége mindent megtett a sport fejlesztése érdekében, egyéni áldozatokat is hozott, de hibákat is követett el. Nincs az egyesületnek tényleg sportlagnak foglalkozó szakosztálya. Minden évben hallunk a szezonszakosztály megalakításáról, de az minden évben következőre elmarad. Súlyos hibának tartjuk, hogy az egyetemi diákságot nem kapcsolják be az egyesület életébe, mert a tényleges diáksportolók száma

BEAC-vívók nyerték meg. Bartos Tibor dr., kerületi kardbajnok, az országos bajnokság második helyezettje, az olimpiai keret tagja lett. Kőkóssy Mihály országos szakszervezeti kardbajnok, az országos bajnokság harmadik helyezettje, szintén az olimpiai keret tagja. Benke Sándor dr. kerületi tőrbajnok lett. A Román Vívószövetség a BEAC eredményes munkájának elismerésül az egyesületet „Olimpiai Központ”-tá nyilvánította és így az erdélyi versenyzők a BEAC vezetésével készülnek a jondoni Olimpiára.

Megvalósításra váró feladatok...

Szép és eredményes munkát fejtett ki az egyetemisták teniszszakosztálya is. A kosárlabdaszakosztály eredményei messze elmaradtak a többieké mögött. zatosan kell foglalkoznia az egyetemi és középiskolások tömegek bekapcsolásával, az Univerzitáttal való még szorosabb együttműködéssel és a munkásegysületekkel való igaz barátsággal.

A BEAC tanárelnöke, az egyetem kötelező elnöke, az egyetem professzora választották meg, akitől az egyetemi és középiskolai ifjúságnak az egyesületbe való még szorosabb bekapcsolódását és az egyes szakosztályok kibővítését várjuk.

PÓKA GYÖRGY

KUSZAKOV, a Szovjetunió minisztertanácsa melletti építészeti bizottság elnöke Kolozsvárról

Mi tetszett és mi nem tetszett a kiváló építészeti professzornak?

KOLOZSVÁR. — A Kolozsvárra érkezett szovjet küldöttség egyik tagja, V. M. Kuszakov, a Szovjetunió minisztertanácsa melletti építészeti bizottság elnöke. A magasállású orosz építész dr. Lakatos István városi főmérnök kalauzolta és megmutatta neki városunk nevezetességeit.

Munkatársunknak Lakatos főmérnök a következőket mondta el a jeles szovjet építésznek, Kuszakovval folytatott városnézéséről:

— Mindenekelőtt a régi római településnek, Napoca-nak építési emlékei iránt érdeklődött Kuszakov, majd megtekintettük a város középkori emlékeit: a még látható városfalakat — mondotta Lakatos István. — Csodálatát fejezte ki a

Bethlen-bástya és a mellette elhúzó várfalak sikerült restaurálási munkái felett és megjegyezte, hogy magát a bástyát fiatalabbnak tartja a várfalaltnál. Igen tetszett Kuszakov professzornak a Szent Mihály-templom szigorú gótikája, ennek csillagboltozati, pompásan kiképzett főhajója és egészséges térhatása. A Parkas-utcaiban megcsodálta a XV. századbeli református templomot és szakértelemmel szemlélte ívesen boltozott támaszpillérét. A régi református kollégiumról megjegyezte, hogy iskolaudvara olyan kolostorian szigorú, amilyen a régi pedagógia volt. Általában a Parkas-utca ódon stílusa mellett egész barátságosan megfér — jegyezte meg — az Egyetemi Diákház korszerű tömege.

— Kuszakov professzor végig-

járt Ausztria régi német városait, Bécs, Salzburgot, Innsbruckot és különösen az utóbbi osztrák város remek fekvése és ódon épületei kapták meg, de ezeknél is jobban tetszett a régi cseh város, Brünn, Kolozsvárról azt mondta, hogy architektúrája a német mesteremberek veték rá a bélyeget és városképe erősen németes. Örömmel állapította meg, hogy városunk nagyjában már rendbetette a háború okozta pusztításokat. Ezzel kapcsolatosan rámutatott arra, hogy Bécs pusztulása nem olyan tragikus, mint azt a hallottak után elképzelte, a baj csak az, hogy az osztrákok nem akarnak dolgozni és eddig még a romokat sem takarították el, nemhogy a háború rombolásait eltüntették volna. Ezzel ellentétben Budapest, mely csaknem romokban hevert, nagyszerű munkát végzett, mert a pesti részen már alig látszanak a háború nyomai.

— A Malinovszki-tér kisebbik szovjet emlékműve megjegyezte, hogy annak arányai nem szerencsések, mert a talapzat sokkal nagyobb a rajta elhelyezett tanácskánál és rámutatott arra az arany szabályra, hogy egy nyilvánosan elhelyezett szobortalapzaton sohasem lehet kisebb a tárgy, vagy alak az eredeti nagyságánál. már pedig a talapzatra hegyezett tank jóval kisebb méretű egy eredeténél. Igen tetszett a román katedrális belső bizanci stílusban tartott kiképzése.

— Kuszakov építész megemlítette, hogy a Szovjetunióban szorgosan, szakszerűen és hatalmas arányban folyik a háborús károkok helyreállítása és nagy gondot fordítanak a műemlékek restaurálására, különösen a régi műemlékek javítását, fenntartását végzik nagy műgonddal, nem kiméve költséget, fáradságot vagy szakértelmet. A legkiválóbb régészek vezetik és irányítják a munkákat. Jelenleg a Kaukázusban folyó ilyen munkák, mert ott igen sok az ilyenkor kár.

— A fiatal, alig negyvenéves orosz építész általában elragadtatással mesélt arról a munkakodorról, egészséges szellemről, melyet hazája munkái, iparai, mérnöki és építészeti a háborús pusztítások helyreállítását szolgálják. A szovjetunióbeli városok és falvak borzalmas pusztítást szenvedtek, de a szovjet nép munkáldve, ereje minden nehézséget át fog hidalni, hogy a fasiszta rombolók romhalmaza helyére új városi építőműveltséget teremtsen — fejezte be Lakatos István főmérnök.

Az írók után a képzőművészek is közös utat keresnek

Országos értekezlet a felállítandó magyar képzőművészeti főiskola ügyében

KOLOZSVÁR. — A Magyar Népi Szövetség közművelődési bizottságának meghívására tájékoztató jellegű képzőművészeti értekezlet volt csütörtökön délelőtt a központi székházban.

Balogh Edgár, a közművelődési bizottság vezetője ismertette azt a nagyjelentőségű fejlődést, melynek során a Romániai Magyar Írók Szövetsége a román írók szervezetével egyetemben közös demokratikus kereteket létesített és így elősegítette az ország haladó íróinak közös bekapcsolódását a népiéletbe. Az előadó szerint hasonló fejlődési szükségesség mutatkozik a képzőművészek életében is, ahol a képzőművészek nemzeti különbség nélkül való összeállítására a legjobbnak a szakszervezeti keret mutatkozik.

— Művészeti anyanyelvünk ápolására ugyancsak — mondotta a MNSZ közművelődési bizottságának vezetője — mindenképpen szükségünk van egy állandó magyar képzőművészeti főiskolára, mint ahogyan a kolozsvári magyar Zene- és Színművészeti Főiskola zenei anyanyelvünk, a Bolyai-egyetem pedig tudományos és irodalmi nyelvvezetünk műhelye.

Az előadókhoz számos művész szólott hozzá, többek között Erdős Tibor nagyváradi festőművész, aki példaként igazolta, hogy a nagyváradi szakszervezet keretében mennyire megvalósult

már a román és magyar képzőművészek közös munkája. A felhívó azonban országos méretekben is szükségesnek tartotta a magyar képzőművészek érdekeinek biztosítását az állami ösztöndíjak, művésztelepek és külföldi tanulmányutak előnyeitől való egyenlőjogi részesülés szempontjából.

Az eszmecsere során az az általános óhaj jutott kifejezésre, hogy a Romániai Magyar Képzőművészek Szövetsége a MNSZ temesvári nagygyűlését követően tartson közgyűlést Kolozsváron, ahol a magyar írók után a magyar képzőművészek is elrendezik szervezeti viszonyait az országos haladás érdekei szerint, s ugyanekkor összehajlik sajátos nemzetiségi kívánásaikat is. A közgyűléssel egyidőben a Magyar Népi Szövetség közművelődési ügyosztálya országos magyar képzőművészeti értekezletet hív össze a magyar Képzőművészeti Főiskola kérdéseinek tisztázására. Az értekezletet erdélyi magyar művészettörténeti kiállítás egészíti ki melynek megrendezésére Entz Géza egyetemi tanár felkérését javasolta az értekezlet.

A képzőművészek végezetül meghallgatták László Gyula egyetemi tanár előadást az erdélyi magyar művészet sajátos kérdéséről.

Válasz egy panaszos polgárnak

Egy panaszkodó polgárnak válaszulunk, aki ezeket írta a minap:

— Bizony jó dolga van a városnak. Lefölözeten, sűrű birtokot iszik, az udvarokon és a réteken kövér kacskák, libák, jércék kapirgálnak, az ólakban kövér disznók röfögnek s uram bocsádd! talán még a kis macska is vajjal reggelizik.

— Megvan minden, amit közönséges földi gyomorral megéldott balandó szem-szája kíván. Minden, ami nem igen jut a városnak. Nincs nygán rádiója, könyvtára meg villamosa, de legalább nem kell sorba állnia lisztért, meg olajért.

— Ezek a falusiak ugylátszik elhatározták, hogy megtáncoltatják a városiakat. Gondolják, ott egye meg a nyomorúság őket. Majd hozzá teszi: ha telen teliek, megtanítanám én őket becsületre.

De most már aztán álljunk meg egy cseppet, kedves városi kolléga. Amit ön füstölögve s némi irigységgel elmondott, nem éppen így van. Pici kis tévedés csuszott az elképzelésbe.

De jobb lesz talán, ha egy falusi testvérünk levelet idézzük az Ön tiszteletére.

— Jó dolguk van a városiaknak, kapják a havi fixet, az olcsó lábbelit és ruhaneműt, nincs sár az utakon, moziba járnak és szolgálat tartanak, mert ugyanbiza hova tünt el az a sok szegény falusi leány, aki bement a városba? Nem dolgoznak látástól vakulásig, mint a szegény földműves. Ha szól a dudu, lecsapják kezükből a tollat, vagy kalapácsot, s mennek haza, semmi gondjuk többé.

Nos, mit gondolt kedves polgártárs, ki nek van igazga? Nyugodjék meg: egyiken sem. Sem Önnek, a vajra vágyakozó városi „szexnek”, sem a lyukas bakancsu falusi földművesnek.

Egynek sincs igazga, mert egyik sem ismeri a másik életét. A falusi urat szimatol minden kopott nadrágban, a városinak viszont „egy kutya minden földműves”.

Elárulom Önnek polgártárs, hogy nem egy kutya, csak annak, aki kiüvölt nézi. Ha nem tudná: a mai falu népének jó része épp egy nélkülözi a feleletlen tejet, a préselt vajot, a libásirt és disznóbust, mint Ön és a társai. Súlyos félreértésben szenved tehát Ön, mikor egy kalap alá vesz minden falusit. Hasonló tévedésben leledzik az ímént említett falusi földműves is, aki szerint minden városban lakó nadrágos ember boldog, pénzes és cselédet tart. Ő sem tudja, hogy városban is vannak ugynevezett urak, azaz feketézők és vannak szakadtíngi tanárok, látástól-vakulásig dolgozó gyárimunkások, kis hivatalnokok, altisztek és utcaseprők.

Tagadhatatlan, hogy a betek óta tejet nem látó városi panasza érthető és jogos bizonyos mértékben. Az is tény, hogy a stabilizáció körül elkövetett hibák, az ipari és mezőgazdasági cikkek árának aránytalan megállapítása némi szakadást idézett elő a falu és város között. Arról nem is beszélve, hogy az imár kiebrudalt Alexandrini volt pénzügyminiszter és hasonlók reakciós szaktársainak épp ez volt az egyik célja, hogy az egymásra utalt falusi és városi munkás nép szövetségét lazítsa. De mindezek ellenére: lánia és tudnia kell Önnek is, hogy a városnak a falusi nagygazda és a falusi feketéző az ellensége, nem pedig a szegénységbe ragadt kisgazda. A falu viszont tegyen különbséget városi és városi között s hagyjon fel azzal az ostobasággal, hogy a stabilizációt csak a városiakért csinálták. És tanuljunk meg közösen harcolni közös ellenségeink ellen.

Igy van ez, kedves polgártárs. Ha legközelebb a falusiakra gondol és új néregek gútlát az 50 lejes tej miatt, csak jussanak észbe.

— ÜTÖ —

A Kolozsvári Bolyai Szabadegyetemen november 17-én kezdődnek a vizsgák

KOLOZSVÁR. — A Bolyai Szabadegyetem titkársága közli a következőket:

Az 1946-47-es tanévről elmaradt vizsgákra folyó hó 15-ig lehet jelentkezni. A vizsgák ideje: november 17—22-ig. A titkárság ezután is tudatja az érdekeltekkel, hogy a II. évre csak azok a hallgatók jelentkezhetnek be, akik az első év vizsgáit sikerrel letették.

A közigazgatási vállalatgazdasági és társadalmi tudományi tanfolyamok I. és II. évfolyamaira újra megindultak a beiratkozások. Hivatalos óra: délelőtt 11—1, délután 5—7 óra között, jog- és közgazdaságtudományi karon (Bástya-utca 15), kapualatti ajtó.

A román-magyar testvériség jegyében, közös ünnepélnyel nyitja meg kapuját Kolozsvár két egyeteme

Petrovici rektor románul, Csögör rektor magyarul szól az ifjúsághoz

KOLOZSVAR. — Vasárnap közös ünnepélyen nyitják meg kapukat a kolozsvári egyetemek. A „Regele Ferdinand” és a „Bolyai” tudományegyetem közös megnyitó ünnepélyén a román egyetem részéről Petrovici Emil dr., a magyar egyetem részéről pedig Csögör Lajos dr. rektor fognak beszédet mondani. Az egyetemi

rektorok beszédei után a két egyetem egy-egy hallgatója beszél.

Kolozsvár egyetemi hallgatósága, de az egész demokratikus közvélemény is kitörő örömmel fogadta a két egyetem közös megnyitó ünnepélyének híreit. A megnyitót az Egyetemi Diákház nagytermében tartják meg.

A székely havasoktól az Alföldig készülődik népünk a temesvári nagygyűlésre

A Magyar Népi Szövetség megyei közgyűlései sorra állást foglalnak a következőes békepolitika s a demokratikus országépítés mellett

Le a népárulókkal, az imperializmus ügynökeivel!

KOLOZSVAR. — A Magyar Népi Szövetség országos központjához sorra érkeznek be a temesvári nagygyűlést előkészítő megyei közgyűlésekről a jelentések. Beszámoltunk arról, hogy a múlt vasárnap 10 városban tartották a megyei MNSZ-szervezetek közgyűlést.

A MNSZ háromszék megyei szervezetének vasárnapi közgyűlése a békéért való harc, az imperializmus szűzítés elleni küzdelem, a nép jövőjét építő munkavállalás jegyében zajlott le. A tisztújítással egybekötött közgyűlésre a megyéből igen nagy számban érkeztek az előzőleg megválasztott községi szervezetek kiküldöttei, hogy a temesvári kongresszus előtt számbavegyék a szervezet egyévi működését és gondolat megválaszthatassák Háromszék kongresszusi kiküldötteit.

CSAKIS A LEGJOBBAKAT!

A Városi Mozi termében lefolyó közgyűlésen a MNSZ országos központját Csákány Béla országos főtitkár, Havadtőy Sándor és Székács János, a megye két országgyűlési képviselője, valamint Káli János, az országos szervezőbizottság tagja képviselte. A közgyűlésen résztvett Nagy Viktor főispán és Miklós Imre polgármester is.

László Ferenc megyei elnök beszédei szavaiban rámutatott arra, hogy az utóbbi három hónapban a megyei szervezetben örvendéses fejlődés és nekilendülés tapasztalható és a helyi szervezetek élete példaadóan fejlődött.

A harmadik országos kongresszus kiküldötteinek megválasztásával kapcsolatban elmondta, hogy a közgyűlés tagjai tudatában vannak annak a nagy felelősségnek, amellyel megbízottak a megyét Temesváron képviselni fogják és ezért csakis olyanokat küldenek ki, akik eddigi munkájukkal, demokratikus meggyőződésükkel legmegfelelőbbek és legbiztosabbak erre a megbízásra.

A közgyűlés ezután sorra meghallgatta a központi kiküldötteket, Káli János, az országos szervezőbizottság tagja a központi temesvári nagygyűléssel foglalkozva megvilágította annak sorsdöntő fontosságát.

— Ezen a gyűlésen lesz hiteles Románia magyarsága országgyűlés előtt békekamaráról és tanácskamaráról a népi demokrácia mellett — mondotta Káli János.

Havadtőy Sándor képviselő a falu földműveléséhez szövevényes rámutatott a központi tudományügyi rendezési tervre, amelynek a falu érdekében meg kell tenni a szükséges intézkedéseket, majd Csákány Béla beszéde következett, amelyre még visszatérünk.

A gyűlés ezután lelkes hangulatban választotta meg a kongresszusi kiküldötteket s a szervezet új vezetőségét.

FÖLDMŰVES, MUNKÁS, DEMOKRATA LEKESZ A KIKÜLDÖTT!

A gyűlés hangulatban zajlott le Tordán a temesvári nagygyűlést előkészítő közgyűlés. Itt Szepesi Sándor, az országos szervezőbizottság tagja mondott be-

szédet a központ nevében. Előadásában kitért mindazokra a kül- és belpolitikai kérdésekre, amelyek a mai politikai életet jellemzik. Előadásában beszélt a reakció kísérletezéseiről is és kijelentette, hogy a Magyar Népi Szövetség minden erejével küzd az idegen imperialista befolyás

Beszámoltunk arról, hogy a Magyar Népi Szövetség biharmegyei és nagyváradi szervezetének a temesvári kongresszust előkészítő gyűlésén Balogh Edgár mondott nagyhatású beszédet. Az „Új élet” legutóbbi számában a gyűléssel kapcsolatban a következőket írja: „A harmadik országos kongresszus, amelyet Temesváron a béke jegyében tartanak, felfrissített, egészséges szellemű Magyar Népi Szövetség felépítését akarja, amelyben az ítélő magyarság demokratikus

Arad hű a 13-hoz

A Magyar Népi Szövetség aradi szervezetének az országos kongresszust előkészítő vasárnapi nagygyűlésén nagy

sok ellen, harcot hirdet a béke és a népi érdekek mellett és elmélyíti a kapcsolatot a demokratikus jövő építő tényezőivel.

A gyűlés lelkes hangulatban választotta meg Pálffy Lőrinc kévendi földműves, Bitay Pál új tordai református

Egészséges bihari hang

tömegei a békéért sorakoznak fel a felelősséget harcoló Szovjetunió és a haladó demokrácia oldalán.

A lap kiemeli Borsi Józsefnek a központi szervezőbizottság tagjának felszólalását.

— Le kell vonunk a múlt tanulságait! — mondotta Borsi József. — Eddig sokan elválták a jelöléseket, de csak a címet használták, mert semmit sem, vagy vajmi keveset dolgoztak.

Arad hű a 13-hoz

számban vett részt a 13 aradi vértanú emléket őrző város magyarsága. A lelkes nagygyűlés előtt Homolka

Szolnok-dobokai helyzetjelentés

Pusztító népbetegségek, nemlétező gyermekvédelem és nemlétező kórházak

Sürgősen segítségére kell sietni a szolnok-dobokai népegészségügynek

DÉS. — (Kiküldött munkatársunktól.) Szolnokdoboka vármegye egészségügyi hivatala élére új tisztifőorvost neveztek ki Tugudean Gheorghe dr. személyében. Az új megyei tisztifőorvos meglátogatta munkaterületét és a tapasztalatról beszámolt munkatársunknak.

— Szolnokdoboka megye — mondotta az új tisztifőorvos — orvosi szempontból érintetlen terület. A nagy távolság és különösen a megye északi részében lévő szegénység, meg a rossz közlekedési viszonyok és a lerúnt rendszernek hanyagsága meglehetősen lerontották a megye lakóinak egészségi állapotát, ugyanakkor pedig megnehezítették a körorvosok munkáját. A megye északi részében csúcsokban, Láposon van körorvos csupán, de egyetlen bejeggyel nem rendelkezik. Kórház az egész megye területén egy van, Désen és hogy ha a megye északi részében súlyos betegség fordul elő, olyan eset, ahol azonnali műtét beavatkozásra lenne szükség, amíg a beteget Désre, vagy súlyosabb esetben Kolozsvárra szállítanak elpusztul. Az egész megye területén alig van egy-két egészségház. Ott, ahol szükséges lenne, a falvakon nincsen.

PÁLINKÁVAL LEITATOTT GYERMEKEK

— Anya- és csecsemővédelem folytatta Tugudean Gheorghe — nem létezik. Ha falvakon, szüléskor rendellenesség lép fel az anya pusztulásra van ítélve. A körorvosok valamennyien fiatalok. Hatalmas küzdelmet folytatnak, de

segédeszközök nincsenek, műszerrel alig vannak ellátva, gyógyszerrel még kevésbé.

— A napokban — folytatta — Bukarestben jártam, ahol az illetékes hatóságoktól segítséget kértem. A legnagyobb megértést tanúsították és intézkedtek, hogy Szolnokdoboka vármegye azonnal gyógyszerkiutalásban részesüljön.

— A gyermekvédelem szervezetlen. Számítlan esetben láttam — a néhány hét óta, amióta kineveztek ide —, hogy a mezőn dolgozó anya csecsemőjét rongyok közé, a földre helyezte és szájába, hogy a gyermek jól viselje magát, vízbe vagy tejbemártott rongydarabot dugott. De nem különb a helyzet az otthon hagyott gyermekeknel sem. Sok esetben pálinkával leitatják őket, hogy mély álomba merülve — jól viselkedjenek. A következmény: a gyermekbetegségek óriási száma, mert a gyermekek szervezete nem ellenállóképes.

MEGCSINÁLJUK A KÓRHÁZAT

— A népbetegségek — folytatja — a háború és annak következtében, hogy a régi rendszerek semmit sem törődtek a népegészségügygel, aggasztó arányokat öltöttek. 512 bejelentett tüdőbeteg van a megye területén, de a tüdőbajban szenvedők száma ennél sokkal nagyobb. Üdvös volna, ha egy hordozható röntgenkészülékkel tudnánk beszerezni s azzal végigjárnánk a falvakat és minden lekoszt megvizsgálnánk. A vérbajosok száma, a bejelentések szerint mindössze 187 személyt tesz ki. E szám sem közelíti meg a valóságot. A népbetegségek bejelentésé-

velkés. Veér Zoltán tordai kisiparos, Ravai Kató tordai ifjúsági felelős, Bán Elemér tordai munkás, Csoboth István ludasi földműves és Balogh Sándor gyéresi földműves személyében Aranyos-Torda magyarságának Temesvárra küldendő megbízottait.

Ervin, a városi szervezet elnöke rámutatott arra, hogy a harmadik országos kongresszus megváltozott nemzetközi politikai légkörben ül össze Temesváron. Abban a városban, ahol román, magyar és szerb nemzetiségűek laknak együtt. A szónok hangsúlyozta, hogy a három nemzetiség dolgozó tömegei közösen harcolnak a közös barátságért s a demokrácia kiteljesedéért és a végleges békéért az uszító imperialisták ellen. Kifejtette, hogy a temesvári országos nagygyűlés a romániai magyarság békekarátának megnyilvánulása lesz és kifejezője annak, hogy a béke megvédése érdekében még nagyobb erővel folytatjuk a harcot a soraink közé furakodó imperialista reakciók ellen.

MOLOTOV békebeszédének világvisszhangja

Világszerte óriási visszhangot váltott ki Molotov szovjet külügyminiszter november hetedikén Moszkva város díszközgyűlésén elmondott hatalmas békebeszéde. A világ békebeszédét népei, a dolgozók százmilliói mindenütt osztatlan lelkesedéssel fogadták ezt a beszédet, amely ismét és hangsúlyozottan megállapította, hogy a Szovjetunió megvédelmezi a békét.

Természetesen a világsajtó is igen nagy figyelmet szentel e történelmi jelentőségű beszédnek.

AMERIKA

A „PM” című, nagyszílyu amerikai lap megállapítja:

„Molotov beszéde nemcsak a szovjet rendszerbe vetett rendíthetetlen bizalmat fejezi ki, hanem egyúttal azt is, hogy a Szovjetunió békében kíván élni az Egyesült Államokkal. Molotov megismétli Sztalin Stassen előtt tett kijelentését, hogy különböző gazdasági rendszerű államok is élhetnek együtt. Nálunk sokan nem tudják megérteni, hogy nem a kommunizmus jelent veszélyt számunkra, hanem a szegénység, a rossz közigazgatás és a kihasználtság.”

A „New-York Post” szerint Molotov beszédének legjelentősebb része az, ahol rámutat a Szovjetunió és a kapitalista államok közötti együttműködés lehetőségére.

CSEHSZLOVÁKIA

A csehszlovákiai sajtó is nagy figyelmet szentel a beszédnek. A „Prace” megállapítja, hogy Molotov beszéde döntő csapás a nyugati országok imperialistái számára, akiknek a legfőbb útkartyája eddig az atombomba volt. Ezért üdvösközik most a nemzetközi reakció valamiképpen elhalványítani Molotov idevágó kijelentésének hatását.

INDONÉZIA

Az indonéz sajtó első oldalán, hatalmas címek alatt közli a Molotov-beszédet. A „Berita Indonesia” ezt a címet adta cikkének: „A második világ-háború meggyengítette a kapitalizmus alapjait.” Külön kihangsúlyozza a lap az atomtörök megszűnésére vonatkozó kijelentést.

FINNORSZÁG

A vezető finn lapok, a „Helsinki Sanomat”, a „Karjala” és a „Tius Kansan Sanomag” nagy cikkekből foglalkoznak a beszéddel.

A „Tius Kansan Sanomag” így ír: „Molotov külügyminiszternek az a kijelentése, hogy az atombomba nem itok többé, az egész világon nagy érdeklődést keltett. Ragyogó győzelmet aratva az elmúlt háborúban, a Szovjetunió számos állam népeit szabadította fel a fasizta rabjaitól. A Szovjetunió ismét állandó harcot vív az imperialista támadás ellen, a békéért és a népek függetlenségéért. Eppen ezért igen sok barátja van minden országban, különösen a munkásság és földművelés sorában. A világ demokrácia népei nagy elégtellességgel fogadták mindenütt Molotov kijelentéseit.”

BULGÁRIA

Az „Otecnesztven Front” című nagy bolgár lap a következőket írja: „Késztelen, hogy az embermilitiák, akiknek drága a béke ügye, lelkesedéssel és reménykedéssel fogadják Molotov megállapításait. Számukra ez a beszéd felbúcsú az egyesültségre és tömörülésre egyetlen erős és győzhetetlen táborba, amely a haladás és általános béke útjára fogja vezetni a népeket.”

HOLLANDIA

A holland lapok is mind első helyen közlik a Molotov-beszédet. A „De Vaarheid” ilyen címetek ad cikkének: „Az atomtörök már régen nem egyedül az amerikaiaké”. — „Mozog a föld az imperialisták líba alatt”. — „A Szovjetunió következtetésen folytatja az együttműködés és béke politikáját.”

A katolikus párt lapja, a „De Folkekrant” ilyen címekek közli a Molotov-beszédet. „Nincs többé atombombátörök — Moszkva a kis és nagy országok függetlenségéért harcol.”

KINA

A kínai sajtó is természetesen nagy figyelmet szentel a szovjet külügyminiszter beszédének. A „Nord China Daily News” megállapítja, hogy Molotov hatalmas csapást mért az imperializmusra. A többi lapok is nagy cikkekből emlékeztetnek a beszédre.

Éljen a Magyar Népi Szövetség III. országos nagygyűlése!

Szabad ifjúság

címmel jelenteti meg harmadik röpiratát a Magyar Népi Szövetség ifjúsága. A röpirat célja és tartalma ugyanazt a célt szolgálja, melynek jegyében a demokratikus romániai magyarság harmadik történelmi jelentőségű találkozója rendezte Temesvárott. Ez a cél: határozottan és minden kockázatot vállaló elszántsággal hitet tenni a béke és szabadság mellett.

E harcok híttévéséből az ifjúság erőteljes hangjának is ki kell esendülnie. A „Szabad ifjúság” ugyanakkor válasz mindazoknak, akik ülésen és gyanus célok szolgálatában álló jelszavakkal ifjúságunkat a politikai eseményekkel szembeni közömbösség és cselekvésképtelenség csigaházába akarják kényszeríteni. Természetesen rámutat a hibákra, mulasztásokra és nyesegetésre szoruló vadhajításokra is.

Késztelen: lehetnek fiatalos túlzásai, vagy forrázások, egy azonban bizonyos: igaz — és őszinte. Hisszük, hogy minden becsültes fiatal örömmel fogadja.

FIGYELEMREMLTŐ KEZDEMÉNYEZÉS indult a Magyar Népi Szövetség kolozsvári szervezetében, Szabó Zoltán és Topán Lulu, városunk közkedvelt táncos művészei tánciskolát indítottak a fiatalok számára. Meg kell azonban jegyeznünk, hogy a kezdeményezés több a szokásos tánciskolai tanfolyamoknál. A fiatalok azoké, akik a klasszikus tánc gyakorlatát sajátítják el, oktatókat nyernék a szabad mozgásművészet szépségeiből is. Testet-lelket nemeseítő sport ez, amelynek csak áldásos hatása lehet minden fiatal ifjú és lány számára.

ADORJÁN GYÖRGY, a Román Kommunista Párt központi nevelési osztályának egyik előadója, aki a párt kolozsmegyei tartományi politikai nevelési osztályának volt vezetője és a spanyol szabadságharcban, mint önkéntes résztvevő, tartalékos őrnagy rangot kapott a román hadseregben.

(7) HAZASSÁGI HIR. Gerendi Margit és Arkosy Lajos november hó 15-én este fél 7 órakor tartják esküvőjüket a Farkas-utcai református templomban.

AZOK A TANITÓK, akik 1945 októberében képesítők és 8 tanítóképzőt végeztek, oklevelüket átvehetik a kolozsvári állami magyaryelvű tanítóképzőintézetben. Azok a tanítók, akik ugyanakkor képesítők, de más végzettségűek, később közleendő időpontban vehetik át oklevelüket.

HÁROM PÉNZINTÉZETET egyesítettek Bukarestben az új banktörvény alapján. A Societatea Generală de Credit (Általános Hitelintézet) és a Banca Agrara beolvadtak a Banca Populara bankrestri népbankba és a három pénzügyi fúziójával megszervezték a Banca Economica S. A. (Gazdasági Bank Rt.) pénzügyintézetet, amelynek alapítókéje 24 millió lej.

A KOLOSVÁRI GRAFIKAI MUNKÁSOK SZAKSZERVEZETE purifikáló bizottsága felkéri mindazokat, akik Schweier László és Patáki Géza által a múltban esetleg elkövetett munkásellenes cselekedeteket tudnak, szombat este 6 óráig a Szakszervezet helyiségében szóban vagy írásban jelentse be a titkárnak. Vezetőség.

ÖNGYILKOSSÁGOT követett el a vacaresti börtönben Pillidi Nicolae, a Banca Romaneasca pénzügyintézet volt aligazgatója. A bankigazgató 2020 aranyérmét és 15-16 millió stabil lej értékű külföldi valutát nem szolgáltatott be, hanem elásta házában kertjében. A vacaresti börtönben, letartóztatásban várta, hogy a bíróság ítéletet hozzon ügyében. Pillidi eddig még ki nem derített forrásból nagyhatású altatózást szerzett, azt bevette, majd borotvapengével felvágta ütőerét. Ittalan találták meg cellájában.

JÓTÉKONYCELU TEMPLOMI HANGVERSENYT rendez a felsővárosi református gyülekezet vasárnap délután 5 órai kezdettel Monostori-utcai templomában. A műsor keretében énekszámokat ad elő M. Lévy Ilnka, csellón játszik Mestitz János, a kíséretet Tatár Ferenc látja el. A leánygimnázium kamara énekkara S. Czeglédy Emmy vezetésével énekel. Előadást tart Valádi György, alsóvárosi református lelkipásztor.

A MEGYEI SZAKSZERVEZETI TANÁCS és a Munkás Tanfelügyelőség erresíti az összes kolozsvári képzett munkásokat, akik a tanonciskola négy osztályát elvégezték, vagy ipari gimnáziumi végzettséggel rendelkeznek, hogy a munkügyi minisztérium 48.624-1947 számú rendelete értelmében beiratkozhatnak a II. fokú műszaki iskola felvételi vizsgájára. Az előkészítő tanfolyamot a munkaidő után tartják. A beiratkozási feltételekről a Szakszervezeti Tanács kulturoszálya és a kolozsvári román- és magyaryelvű tanonciskola ad részletes felvilágosítást.

A kolozsvári MNSz hírei:

November 14-én, pénteken este fél 7 órakor a Magyar Népi Szövetség kolozsvári szervezete az összes kerületek bevonásával szervezői gyűlést tart a Farkas-utca 7. szám alatti székházban.

A Magyar Népi Szövetség II. kerületi ifjúsági szervezete november 15-én, szombaton este fél 8 órai kezdettel reggelig tartó táncestét rendez a szervezet Farkas-utca 7. szám alatti székházában. Az est főszereplője Janovics Jenő, aki a Magyar Népi Szövetség tagjai kedvezményben részesülnek.

Színházak és mozik műsora

AZ ÁLLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ ÉS OPERA MŰSORA:

Pénteken este fél 8 órakor: *Cigányzenelem*. Bemutatóbérlet 7.
Szombaton délután 4 órakor ifjúsági előadásban: *Az orosz kérdés*. Bevezető előadást mond dr. Jancsó Elemér egyetemi tanár.
Szombaton este fél 8 órakor: *Cigányzenelem*. Napibérlet 7.
Vasárnap délután 4 órakor: *Cigányzenelem*.
Vasárnap este fél 8 órakor: Janovics Jenő halála évfordulója alkalmával: *Az ember tragédiája*. Janovics Jenőről megemlékezik Szentimrei Jenő igazgató.

KOLOZSVÁRI MOZIK MŰSORA:

CAPITOL: „Symphonie Pastorale.” (Elvezett boldogság.)
CORSO: Emlékszel még?
FÓRUM: Lázadás a Sing-Singben.
RIO: A várárszönyeg. Magyar feliratok.
ROYAL: Legény a gáton. A legjobban sikerült magyar vígjáték. Főszereplők: Pethes Sándor, Vasvári Piri, Maklári Zoltán és Hajmássy Miklós.
SELECT: Vitorla a láthatáron. A legnagyobb gyémántgyémánt. Román-magyar felirattal.
URÁNIA: Kék Duna. Főszereplők: Madeleine Sologne.

Döntött az időközi bizottság

Leszállítják a városi adókat és illetékeket Területet kért iskolaépítésre a Magyar Népi Szövetség

KOLOZSVÁR. — A városi időközi bizottság szerdai gyűlése a közösi illetékek leszállításának és a városi szegények felsegélyezésének kérdésével foglalkozott.

Az időközi bizottság gyűlésén a Román Kommunista Párt képviselője a közösi adók 60 százaléknak — amit a közelmúltban lapunk hasábjain mi is javasoltunk — csökkentését javasolta. Butyka Ferenc, a Kommunista Párt szóvivője rámutatott arra, hogy a városi adók közül azok, amelyeknek fizetési költését nem a minisztérium állapította meg, hanem a törvény értelmében a város vezetősége — mint a közösi adók és kényszerpénzes díjak esetében — aránytalanul magasak és nagyon súlyosan érsítik a dolgozókat.

Lazar Constantin polgármester, a városi adóhivatal vezetőjének jelentése alapján, szintén szükségesnek mondotta a súlyos közösi illetékek és adók leszállítását. Az adócsökkentés költését azonban csak a városi adókövetési munkálatok befejezése — december 15-e — után lehet megállapítani, hangoztatta. A polgármester kijelentette azonban, reméli, hogy a közösi adókat és illetékeket 40 százalékkal leszállíthatják.

A városi időközi bizottság végül is a közösi illetékek és adók kérdésében a következő javaslatot fogadta el: A kiadott és már esedékes városi adók és illetékek 50 százalékkal mindenki december 15-ig köteles befizetni. Utasították azonban a városi adóhivatalt, hogy ennek az 50 százaléknak a kifizetését részletekben is köteles elfogadni.

MEGOLDJÁK A SZEGÉNYEK ÜGYÉT

A régóta vajdó városi szegények

ügyének kérdésével is foglalkozott az időközi bizottság. A városi népjóléti osztály vezetőinek jelentése, majd Veress Pál alpolgármester és Butyka Ferenc felszólalása után az időközi bizottság elhatározta, hogy a szegények segélyezését gyűjtés útján fogja megoldani. Ennek érdekében külön „gyűjtésirányító” bizottságot jelöl ki, amely az összes társadalmi egyesületek, politikai szervezetek és a Népvédelem segítségével fogja a kérdést megoldani. A gyűjtésen kívül a város jobb módú lakosaitól tetszés szerinti állandó adomány-összeg megajánlását fogják kérni.

Veress Pál alpolgármester bejelentette, hogy az őszi eszések következtében a Szamos vize szokatlanul megduzzadt és a Malomárok úgynevezett „Anyagátja”, mintegy 15 méter hosszúságban átszakadt. Ennek következtében az árok viz nél-

kül maradt és a malmok lefűttek. A gát helyreállítási munkálatait a város vezetősége azonnal megkezdte és remélhető, hogy a gátat 8-10 nap alatt kijavítják.

A Magyar Népi Szövetség a város vezetőségétől iskolaépítés céljára területet kért. Veress Pál alpolgármester jelentette, hogy az Óvárban az elmúlt farsangkor kormány által Goga Veturianak, Goga Octavian özvegyének, felsőbb utasításra adományozott értékes telke van. Tekintettel arra, hogy a városnak erre a területre szüksége van, indítványozta, hogy a város vezetősége e területet ká-velje vissza.

Az időközi bizottság Veress Pál alpolgármester indítványát elfogadta és a telket visszaszerzése után vagy ezt, vagy más alkalmas területet a MNSz részére iskolaépítés céljára átenged.

Zárolták a nyersbőrt és a fagyut

BUKAREST. — Az ipar- és kereskedelemügyi minisztérium rendeletet adott ki, amelynek értelmében zárolták és a bőripari hivatal rendelkezésére bocsátják a nyers, szárazított és sózott szarvasmarha-, bivaly-, ló-, sertés-, kecske-, juh- és kutyabőröket. Ezeket a bőroket bármilyen mennyiségben és bármilyen címen is tárolnak a vágóhidakon vagy magánosoknál, be kell szolgáltatni.

Zároltak ezenkívül minden mennyiségű nyers és olvasztott fagygyut. Kivétel az a fagygyut, amelyet — rendeletre — az ORAP osztott ki.

A minisztérium rendelete értelmében minden 100 kilónál nehezebb sertést meg kell nyuzni és a lefejtett bőrt át kell adni a bőripari hivatalnak. A bőripari hivatal az összegyűjtött nyersbőröket a tímároknak osztja ki feldolgozásra.

Világosság-Sport

Fz NB I. 12-ik fordulóban:

Dermata—Szabadság és U—Juventus bajnoki mérkőzés lesz Kolozsváron

KOLOZSVÁR. — Az NB I. vasárnapi fordulóban Kolozsváron kettős bajnoki mérkőzés lesz. A Dermata a nagyváradi Szabadság együttesével, az egyetemisták pedig a Juventus csapatával küzdenek meg a bajnoki pontokért.

A Szabadság jó formában van, csatárai veszedelmesek a kapu előtt. A legutóbbi mérkőzésen a városi védelem is megbízható volt. A kolozsvári börtényi csatáronak nehéz dolga lesz a városi védelemmel. Nehéz harcot kell vívnia, hogy a bajnoki pontok közül akár egy is Kolozsváron maradjon.

Az Universitatea együttese már többször bebizonyította, hogyha szívet-lelkeket játszik, akkor nincs lehetetlen. Reméljük, hogy a vasárnapi Juventus elleni mérkőzésen az egyetemisták újabb győzelmet aratnak.

A Vasas csapata Bukarestben a Hadsereg együttesével méri össze erejét. A kolozsvári munkás csapat balszerencsés körülmények között egyre több mérkőzést hagyott kiaknázatlanul, pedig nagyobb teljesítményekre is képes volna. Valahogyan nincs szív és nincs harcosszelle az együttesben. Nehéz küzdelem után a Vasasnak győznie kellene a feljavult katonai csapat ellen, annál is inkább, mert a hátralévő bajnoki mérkőzéseit nem sok pontszerzési lehetőséggel kecsegtetnek.

Bukarestben az Unirea Tricolor a petrosényi Jiul csapatát látja vendégül. A mérkőzés esélyese a bányászcsapat a Ciocanul a Medgyesi MSC csapatával játszik és valószínűleg a bukaresti CFR-t verő Ciocanul újabb bajnoki pontokat fog kiharcolni.

Temesváron a bajnokságban vezető temesvári vasutasok a bukaresti CFR csapatával küzdenek a bajnoki pontokért. A két vasutas csapat találkozója a bajnoki forduló legérdekesebb mérkőzésének ígérkezik. A temesváriak otthonukban eddig minden bajnoki mérkőzésüket megnyerték és most sem valószínű, hogy veszteséket hagyják el a pályát. Döntetlen vagy kis gólarányú temesvári

győzelem várható. Aradon az ITA csapata a resioi UDR ellen könnyen győzhet és gólokkal terheli meg ellenfele háloját.

Ploestiében a marosvásárhelyi RATA együttesének nyílik pontszerzési lehetősége a FC Ploesti elleni mérkőzésen. Kemény küzdelem fog kialakulni.

CIOCANUL—CFR (B) 3:2 (2:0)
ITA—RATA 3:1 (2:0)

Bukaresztben szerdán a két városi csapat találkozója a Ciocanul csapata bizonyult erősebbnek és 3:2 (2:0) arányban legyőzte a CFR csapatát. Az első félidőben a Ciocanul, a másodikban pedig a vasutasok voltak a többetáradók.

Marosvásárhelyen az ITA lendülettel játszott a biztonság győzött a jó formában játszó RATA csapata ellen. A marosvásárhelyiek a vereség ellenére sem játszottak alárendelt szerepet, de csatárai kapu előtt bizonytalanul mozogtak.

BRATISLAVA (POZSONY)—CDKA (MOSZKVA) 3:2 (1:2)
POZSONY. — A Szovjetunió bajnok-

csapata harmadik csehszlovákiai mérkőzésén a pozsonyi Bratislava együttesével játszott. Mindkét csapat a labdarúgás magasiskoláját mutatta be a jelenlévő mintegy 30.000 néző előtt.

A mérkőzés első félidőjében a szovjet katonai csapat Dementiev révén szerzi meg a vezetést, amit később Gogoberidze emel 2:0-ra. A Bratislava Kaimel révén eredményes. Változatos játék után Bobrov a CDKA összekötőjének lövése a kapufáról pattant vissza. A második félidőben Kubala—Subert—Forejt összejátéka után utóbbi lövése a hálóba talált, amivel a pozsonyiak kiegyenlítették. Nemsokára a Bratislava jobbszélsője, Kaimel szerzi meg a hazaiaknak a vezetést. Az ellentámadások során a kitűnő formában lévő pozsonyi kapus és Karel fedezet a szovjet csapat minden támadását elhárították. A CDKA nyomozói fölénye ellenére sem változik az eredmény. A két csapat a következő összejátékban játszott:

Bratislava: Fajman — Venglas, Vindulak — Balázs, Vican, Keral — Kaimel, Kubala, Forejt, Subert, Simanszky.

CDKA: Nikanorov — Cistobalov, Prohorov — Vodtagin, Kocetkov, Soloviev — Grimin, Gogoberidze, Fedotov, Bobrov, Ponomarjev.

A mérkőzést Dimitrev szovjet játékosvezető tárgyilagosan, kitűnően vezette.

SPORTHÍRADÓ

OLASZORSZÁG—CSEHSZLOVÁKIA közötti válogatott labdarúgómeérkőzés lesz Bariban december 14-én, Beranek osztrák játékos vezető vezetésével.

A NEMZETKÖZI OLIMPIAI BIZOTTSÁG november végén Párisban tart ülést, amelyen a londoni Olimpia végleges műsorát állapítják meg.

ANGLIA BAJNOKCSAPATA az Arsenal, Párisban vendégszerelt, ahol a Racing Club együttesétől 4:3 (1:1) arányú vereséget szenvedett. A második félidőben a párisi csapat már 4:1-re vezetett, de 4 perc alatt az angol bajnokcsapat 2 gólt szerzett.

MAGYARORSZÁG válogatott kardcsapata a közeljövőben Hollandia válogatottjával méri össze erejét Budapesten, majd belgiami,

franciaországi és olaszországi portyára indul.

PÁRISBAN a csehszlovákiai Stadion Podoli jégkorongcsapata vendégszerelt. A mérkőzést a Palais d'Hiverben tartották meg, 16 ezer néző előtt és azt a Racing Club együttese 8:3 (2:0, 4:3, 2:0) arányban nyerte meg. A francia csapatban 8 kanadai játékos játszott akik közül 2 magyar volt.

ANGLIA—SVÉDORSZÁG nemzetek közötti válogatott labdarúgó mérkőzést tartanak ma Londonban az Arzenal Stadionban. Svédországból több mint 1000 szurkoló utazott Londonba, hogy tanuja leheszen a két csapat küzdelmének. **CSEHSZLOVÁKIA—AUSZTRIA** női asztali teniszmeérkőzés folyik Bécsben. Az első napi küzdelmek után a csehszlovákiai versenyzők vezetnek 3:2 arányban.

Felelőtlen reakciós elemek hetekig szabotálják a postai pénzküldemények kifizetését

Vizsgálatot kérünk és a bűnösök eltávolítását

KOLOZSVAR. — A posta működése ellen egyre több helyről és egyre gyakrabban hangzanak el súlyos panaszok. Ezek közül a legkirívóbb az a mód, ahogy a pénzküldeményeket, illetve az utánvétellel feladott csomagok kiváltásakor befizetett összegeket kezelik.

Különösen kereskedelmi körökben kelt felháborodást az a tény, hogy az utánvétellel küldött csomagok értékéknél befizetett összegek — melyek igen gyakran komoly tőkét képviselnek — a szomszéd városokból is mintegy háromhetes ut után érkeznek a címzetthez.

Hogy konkrét esetre mutassunk rá — az egyik cég nagyobb mennyiségű árut küldött utánvétellel Máramaroszigetre, Zilahra és Medgyesre. Október 20-án mind a három városban a címzett átvette az árut és befizette az érte járó összeget. A kolozsvári cég hosszas, idegeskedő várakozás után november 13-án kapta meg a Medgyesre befizetett összegét. A zilahit és a máramaroszigeti még a mai napig sem.

Lehetetlen állapot az, hogy Zilahról Kolozsvárra egy hónap kelljen egy pénzküldemény továbbításához.

Ez a felelőtlenség súlyos kárt okoz a kereskedelemlnek, mert egyik cég sem tudja megengedni magának azt, hogy heteken keresztül utatlassa pénzét és így ne tudja azt felhasználni üzleti vállalkozásaihoz. A kereskedelmi tőkét állandóan forgatja és a posta felelőtlenségével az állam is károsodik, mert eszik a forgatott tőke utáni külföldi illetékektől.

A posta megbízhatósága, gyorsasága szoros összefüggésben van gazdasági életünkkel. A posta elsőrendű kötelessége tehát az, hogy a nem éppen alacsonyán megszabott díjak ellenében kifogástalanul lássa el munkáját és kielégítse a nagyközönség igényeit.

A legszigorúbb vizsgálattal és kimélet nélküli felelősségrevonással kell véget vetni a postai pénzküldemények körüli súlyos felelőtlenségnek, esetleges visszaéléseknek, ami egyenesen gazdasági szabotázsok is beillik és akkor majd nem három hét, hanem két nap alatt is elér Kolozsvárra a zilahit pénzküldemény.

Meztelen férfi az éjszakában

— vetkőztető rablóbanda a Fellegváriban

24 órai bravuros nyomozás után — fogdában a nyoletagu rablóbanda valamennyi tagja

KOLOZSVAR. — A fellegvári sikátorok külön életet élnek. Ez Kolozsvár alvilága. Itt a sikátorok titokzatos mélyén szövődnek a nagyszabású betörések, rablások, de sokszor még a gyilkosságok terve is, melyek másnap a lapok rendőri rovatának anyagát szolgáltatják.

Ez alkalommal veszedelmes — nőkből és férfiakkól álló — vetkőztető rablóbanda verődött össze a Fellegváriban.

VESZEDELMES KALAND

Bardilik Olivér pékmester vásárnap délelőtt unatkozva sétált végig a Fellegvári-uton. Egy előtte haladó csinos nő többször rámosolygott. Az ismeretség megtörtént és csakhamar a közelben lévő Borbély-féle kocsmában folytatódott.

A jókedvű pékmester fizetett, jó vendéglátó volt és még az ellen sem tiltakozott, amikor új és új ismerősök szivárogtak az asztalhoz, akik készségesen segítettek, hogy minél nagyobb mennyiségű italt fogyasszanak.

A késő délutáni órákban a társaság átment a kocsmából Nagy Margit Fellegvári-ut 42 alatti lakására, ahol tovább folytatták a mulatozást.

Ezt az én egészségemre — mondotta a csinos Margit és a már szédülő fejű gavaléria engedelmesen kiürítette a kezébe adott poharat.

RUHATLANUL AZ ÉJSZAKÁN

Tompa kabúltság fogta el. Felakart ugrani, de lábai nem bírták el és visszarojgott. Ettől kezdve nem emlékezett semmire. Csak a hajnali órákban tért magához, de nem a „szép” Margit lakásán, hanem a Fellegvár tetején, a kereszt alatt. Hűdög volt, fázott. Minden restre se sajgott. Alaposan összeverték és teljesen kifosztották. Egy szál ingben hagyták ott ismeretlen támadói.

Bardilik Olivér a néptelen utcán egy szál ingbe, valahogy hazavergődött és csak másnap tett feljelentést támadói ellen.

A rendőrség bünyűgyi osztályának nyomozó brigádja. Nagy Gábor vezetésével azonnal munkába látott. Pálffy Viktor, Ban Ilie és Capusan Ion detektívek néhány óra alatt megállapították, hogy a fellegvári alvilág szervezett vetkőztető rablóbandát alakított.

HUROKRA KERÜL A NŐI BANDAVEZÉR

Sikerült közrekeríteniük Nagy Margitot, azt a nőt, aki megismerkedett Bardilik Olivérrel és akinek a lakásán kábították el a banditák áldozatukat.

Nagy Margit először nem akart tudni semmiről, de a terhelt adatok sulya alatt bevallotta, hogy

Filip József nevű vőlegényével együtt rablóbandát szerveztek. Tervük az volt, hogy Nagy Margit a városból gazdagabbnak látszó férfiakkal ismerkedik meg, azokat lakására csalja, ahol leitatják őket és utána kifosztják. Tervüket arra alapozták, hogy az így kirabolott emberek irigyolni fognak a botránytól és nem tesznek ellenük feljelentést.

A beismerő vallomás után azonnal detektívek mentek ki a Fellegváriba, ahol a megadott címen, az egyik sikátor kocsmájában megtalálták a banda többi tagjait, akik éppen azon tanácskoztak, hogyan szökjenek meg letartóztatott barátinjüket.

TE A SOFÓRT INTÉZD EL GYULA...

A nyomozó detektív a szomszédasztaltól hallgatta végig tervüket, hogy előbb autót rabolnak

és így egy autós támadással szöktesik meg Nagy Margitot. A banda már szedelőzködni kezdett.

— Te a sofórt intézd el Gyula — mondta az egyik bandita a másikkal.

— En meg titeket — szölt közbe kedélyesen Pálffy detektív, miközben revolvert szegezett a banditákra, akik meglepetésükben minden ellenállás nélkül hagyták, hogy a behatoló többi detektívek hirtelen megbilincseljék őket.

A banda tagjai — Nagy Margit, Szombati Irma és Székely Irma rendőri felügyelet alatt álló nők, Filip József, Zujka Sándor, Molodovan Endre, Balogh Gyula és Csiki Albert — valamennyien a rendőrség régi ismerősei, a fogdába kerültek. Az elrabolt értékeket és ruhákat a detektívek a banditák rejtékhelyén hiánytalanul megtalálták.

(t. k.)

A MNsz egészséges politikája megszilárdította az együttélő népek viszonyát

— mondotta Szilágy megye főnöke

ZILAH. — (Kiküldött munkatársunktól.) Mechiu Miron, Szilágy megye főnöke, fogadta munkatársunkat. A beszélgetés folyamán a megyefőnök a Szilágy-ság helyzetéről tájékoztatta munkatársunkat, az alábbiakat mondotta:

— A politikai helyzet a vármegyében napról-napra javul. Szilágy megyében, ahol eddig a reakció

Tárgyalják az adófellebbezéseket — komoly csökkenések várhatók

KOLOZSVAR. — A pénzügyigazgatóságon megkezdődött az adókévetésekkel kapcsolatos fellebbezések tárgyalása. Négy bizottság foglalkozik a fellebbezésekkel. A bizottság egy törvényszéki bíróból, a pénzügyigazgatóság kiküldöttjéből, az adófizetők képviselőjéből és egy szakmai informátorból áll, akit szintén az adófizetők jelölnek ki.

Az informátor kivételével — mindegyik bizottsági tagnak szavazati joga van és vitás kérdésekben szavazással döntenek a fellebbezések sorsát.

A tárgyalások eddigi menete szerint — bár a határozatokat csak szombaton hirdetik ki — komoly mértékű leszállítások várhatók.

Színház és Művelődés

Ma este Lehár-bemutató

KOLOZSVAR. — A színháziroda közli: Ma este Lehár legjobb daljátékát, a „Cigánysereném”-et ujtja fel a színház. Hetek óta készül az énekes együttes erre a pirádés bemutatóra, amely kimagasló eseménye az idei évad zenés műsorának. Nemcsak a magánénekesek egész sorának, hanem az énekkarnek, zenekarnak és balettnek is méltó feladat jutott ebben a nem utódnappi zenei produkcióban, amely O. Áth Richárd karmagy és Csóka József rendező gondos előkészítő munkájának eredménye. Csermínszky Kurt látványos baletti, valamint a szép díszletek fokozzák a „Cigánysereném” jelüljésének sikerét.

Vasárnap este Janovics Jenő halála évjórduója alkalmával „Az ember tragédiája”-t ujtja fel a színház, részben új szövegezésben, a teljes társulat részvételével, nagy státtal. A Tragédiát bétfőn a munkásság részleteit megiméltik.

A prózai együttes különben lázasan készül az új prózai bemutatóra, Sallacrou nagyhatású színművének, az „Elszerelt ifjúság”-nak előadására, amely nálunk kerül — a jövő hét folyamán — műsorra először.

Utazás a villanykörte körül

Lopni — bün. De lovat, könyvet és csókot lopni — dicsőség. Már legalábbis így tartja a hagyomány. Bővitsük ki most ezt a hagyományt és állapítsuk meg, hogy Kolozsváron van még dicsőség, mégpedig ellopni a — villanykörte-t.

Mert ha Afrikában vannak elefánt és oroszlánvadászok, Óceánia táján meg fejedelmek, akkor elmondhatjuk azt is, hogy Kolozsváron villanykörte-vadászok vannak.

Igy van ez pedig azóta, amióta a villanykörte ritka értékű becses műtárggyá avaszták, aminek legfeljebb híret halljuk s tudjuk is róla azt, hogy ama nemes értékek közé tartozik, amivel egyes fejlett üzleti érzeléssel rendelkező egyének jelentős közgazdasági tevékenységet bonyolítanak le — azaz kevésbé előkelő kifejezéssel élve: feketéznek és árurejtegetnek.

Persze villanykörte azért csak kell. Ha tehát nem lehet venni akkor szerez az ember. S hol szerez? Ott, ahol talál.

Tekintettel a közérdekre és közérdeklődésre, úgy érezzük, igen alkalmas lesz, ha összefoglalva az eddigi tapasztalatokat, egy kis gyorstalpaló villámintajolyamon tájékoztatjuk Kolozsvár tudás-szomjas közönségét a villanykörte-vadászat mibenlétéről.

1. A KEZDŐ VADÁSZ

Áll egy bő zsebü köpenyegből és igen vastag bőrrétegből a vadász orciáján. Továbbá egy rossz villanykörteből.

A rossz villanykörte azért van szükség, hogy az ellopott — bocsánat, elvadászott — helyére becsavarjunk, ímígyen biztosítva magunkat barátaink és ismerőseink ama csipős megjegyzései elől, hogy az a disznó X. Y. járt itt, biztosan ő lopta el. Tudniillik, ha rossz körtét csavartunk be, akkor legfeljebb káromkodnak, hogy kiégett.

A vastag arcbőrré azért van szükség, hogy ha netántán mégis meg találunk fogni, akkor római bátorsággal, akárcsak Mucius Scaevola, fűjük a szíktot. És persze egyebet is. Bár jólvevett ember a tettenért villanykörte-vadászra nem emel kezét, legfeljebb meg rugdossa. Erre is csak akkor kerülhet sor, ha az áldozat maga is lopta a villanykörte-t s ilyenformán

véres verejtékének gyümölcsetől akarják megfosztani.

2. A HALADÓ VADÁSZ

Felszerelése egy jólmegtermett létrával egészül ki. A haladó vadász ugyanis nem óhajtja megkárosítani barátait és ismerőseit, hanem az utcai közvilágítás állományából egészíti ki szükségleteit. Természetesen a legnagyobb hiba éjszaka, fekete köpenyben nekilátni a munkának. Fényes délben, amikor a legtöbb ember jár az utcán, akkor kell nekikámásztani a létrát a villanyoszlopnak s közömbös pófalú kicsavarni a körtét. Esetleg fenn az oszlop tetején lehet egy cigarettát is sodorni.

Kolozsvár lakosságának legáltalbb fele ilyen módon látja el magát villanykörtevel. Van, akitől már háromszor lopták el ugyanazt a villanykörtét s ő mindig visszalopta. Persze nem ugyanattól a barátjától, hanem esetleg egy harmadiktól, negyedikétől. Mert közben már onnan is továbblopták.

Drótháló alkalmazni a körtéköré, neveltséges návság. Minden valamirevaló villanykörte-vadász ugyanis drótvágóval van felszerelve.

A villanykörtét eddig még csak két módon sikerült hatékonyan megvédelmezni a vadászok elől.

1. Ha az ember az egész lámpát beborítja 10 mm. vastag páncéllemezzel. Ennek viszont az a hátránya, hogy a páncéllemezen keresztül nem látszik a világosság. Viszont megmarad a körte.

2. Két vérebet kell a villanykörtehez láncolni.

Kolozsvár lakosságának egyik fele vadászattal szabadul meg a villanykörte-gondoktól. De ott van a másik fele. Nos, ott állandó izgalom uralkodik.

Például van valakinek egy kétszoba-konyhás lakása. Az egész lakásban van egyetlen villanykörte. A gyerekek tanulni akarnak. Beesavarják a körtét a nappaliba. Igenám, de a kicsiket fürdetni kell és aztán ágyba vele. Kicsavarrják tehát a körtét és viszik a hálóba. Igenám, de a vacsorát is el kellene készíteni. Kicsavarrják tehát a körtét s viszik a konyhába. Igenám, de vendégek jöttek, mégsem lehet őket a konyhában fogadni. Kicsavarrják tehát a körtét és viszik ismét a nappaliba. S ez így megy estéről-estére.

A család mindennap körülállja a körtét s áhítatos aggodalommal bámulja a fényét. Halványul-e? Ezen aztán elvitathozhatnák egy darabig.

Egyedül a gyermekek röhögnek, mert a sok vita közben nem kell tanulniok.

A gyermekek tehát minden áldott este terdenállva fohászkoznak, nehogy eszébe jusson a Kolozsvári Villamosműveknek, vagy bármelyik másik illetékes szervnek, hogy lépéseket tegyenek Kolozsvár villanykörtevel való ellátása érdekében.

Mire a gyermekek e fohászoklás végére érnek, a villanykörte údaman és pajkoskodva pislog egüt a gyermekek felé és kialszik.

A családfo pedig — mit tehet egyebet — mélabusan maga köré kanyarítja kabátját és elindul a legjobb barátjához — villanykörtét vadászni.

NAGY ELEK

Meghalt Sztójka Lajos cigányprimás

Sztójka Lajos, Kolozsvár kedvenc cigányprimásának kezéből kiesett az október 10-én. Hirtelen jött halál ragadta el az évek sorából, tegnap délután temették a Háziorgárdó sírgömb sírájába.

Hatvanhat éves volt. Hosszú éltizedeken át a Stadler-, majd a Jámber-féle tánciskola tanulóinak aranyos-szicű, öreg mestere. Az első világháborúból rok. kantan tért haza. De tovább tanított és tovább muzikált. Nemzedékeket nevelt és tanított naturböl muzikálók. Halála szívtizomorító volt mindazokra, akik díszani hallották, vagy tanultak róla.

37 ezer 659 hektár földet vetettek be
30 ezer méter textilanyagot
10 ezer kiló szegyet
22 ezer kiló szédát kaptak

Kolozs megye dolgozó földművesei

LEGUJABB SPORT

Universitatea—Dermata 3:0 (1:0)

KOLOZSVAR. — A két kolozsvári NB. I-es csapat tegnapi mérkőzésén 5000 néző előtt megérdemelten az Universitatea győzött. Felállítások:

Universitatea: Cristea—Vigu II., Medrea dr.—Joja, Luca dr., Radulescu—Zohan, Roman, Dascalu, Medrea III., Coracu.

Dermata: Lipóczi—Engi, Darók—Kiss, Kalló, Antalffy—Tóth, Frensz, Pápai, Szász, Both.

Dermata támadásokkal indul a mérkőzés, de hamarosan az egyetemisták veszik át a játék irányítását. Az Universitatea állandó támadásait a kiválóan védő Lipóczi hiúsítja meg. A börtgyáriak csatársora puha, egyetlen egészséges lövése sincs. A félidő 40-ik percében kapuelőtti kavargásból Roman szerzi meg az U első gólját.

A második félidőben a Dermata szörványos lefutásaival szemben az Universitatea fergeteges táma-

dásokat vezet Lipóczi kapujára, de a börtgyári védők mentenek. Lipócziának rengeteg munkája van, és válogatott formában teszi értelmetlenül a kapura zúduló lövéseket. Roman átadásából Coracu Dascalut szökteti, aki fordulésből mintegy 10 méterről védehetetlen gólt lő. Változatos játék után Coracu szerzi meg az egyetemisták harmadik gólját.

A Dermata Lipócziának köszönhető, hogy a jobbáru nyu versenyt nem szenvedett. A mérkőzés a két csatársor közötti küllönbség döntötte.

A mezőny legerősebbje Maran volt, aki lelkes munkával nagyban hozzájárult az egyetemisták győzelméhez. Cristeanak semmi dolga nem volt, a két hávéd könnyen tudta szerelni az erélytelenül játszó börtgyári szélsőket.

Luca dr. gyengébb formában is Pápaik kikapcsolta a játékból. A két szélsőfedezet végig jól játszott. Zahan és Coracu nem boldogultak a Dermata két hávédje mellett, a belsőhármast viszont jó teljesítményt nyújtott.

A Dermata Lipóczi válogatott formában játszott. A hátvédek közül Darók volt a jobb. A fedezetsorból Antalffy nyújtott jó teljesítményt. A börtgyári csatársor az egész mérkőzés alatt egyszerűen sem lött kapura.

A mérkőzést C. Mitran bukaresti játékezőt kiválóan vezette. Az ő érdeme, hogy a mérkőzés estí fárdult el. Igazi mintajátkevezetést mutatott be.

A II. bajnokságban a kolozsvári CFR Muresan góljával 1:0 (0:0) arányban legyőzte a nagybányai Minaur csapatát.

KOLOZSVAR. — Az Országos Vétési Bizottság jelentése szerint november 10-ig az országban 2.420.605 hektár területet műveltek meg. Ebből a területből 2 millió hektárt búzával, míg a többi őszi árpával és rozssal vetettek be.

A jelentés alapján az országos vetési tervet 85,7% százalékkal valósították meg.

A Kolozs megyei vetési bizottság vezetője, Bianu Petre dr. megyefőnök munkatársainak a kolozs megyei vetési munkálkodókról nyilatkozott:

— Örömmel kell megállapítani, hogy a megye gazdatisáradalma megemeltette az idők szavát és teljes erejével bekapcsolódott az őszi vetési munkálataiba. Ennek komoly eredményei vannak.

A hivatalos jelentések alapján 44.910 hektár vetési tervet területből a mai napig 37.859 hektár területet már bevetettek.

A kimutatás alapján 37.859 hektárt a bevetett területekből 35.981 hektárt búzával, 1675 hektárt rozssal, 199 hektárt árpával és 4 hektárt búkkönnyel vetettek be.

A megyében összesen 45.574 hektár szántóföldet szántottak fel. A vetési munkálatokban különösen kitűntek a gyulai és a bánffybanyadi járásek földművesei.

A vetési munkálatoáknál a falu dolgozóinak nagy segítségére volt Kolozsvár város munkássága. Vasárnaponként rehergépkecsikon munkás csoportok szállottak ki az egyes községekbe és önkéntesen, ingyenes munkával kijavították az elromlott, vagy használhatatlan mezőgazdasági gépeket. Munkájukat legjobban jellemzi az a statisztika, amely a kijavított mezőgazdasági gépek számát mutatja. Kolozs megyében 107 ekét, 138 kapát, 5 vetőgépet, 904 fejszét és 601

ekevasat javítottak ki. Ezenkívül szegényebb földművesek részére a következő gazdasági felszereléseket adományozták: 64 lapátot, 13 ekevasat, 9 eketaligát, 26 csákányt, 152 kaszát, nagymennyiségű lópatkót. A börtgyári munkások adománya 115 ostor, 108 pár bakancsszija, 69 sál, 133 tartószija és 77 pár bocskorszija.

A falu földművesei és a város dolgozó megértették azt, hogy a vetési munkálatok elvégzésétől függ a vármegye és részben az ország közellátása is.

IPARCIKKEK A KITÜNT KÖZSÉGEKNEK

— A vármegyei időközi bizottság szerdai gyűlésén a vármegye vetési munkálataiban kitűnt községek részére újabb mezőgazdasági és háztartási cikkekkel utalt ki.

1920 tonna kukorica Kolozsvárnak

KOLOZSVAR. — A miniszterelnökség Kolozs vármegye és Kolozsvár részére 1920 tonna kukoricát utalt ki.

A felállításai részére Maros-Torda megyéből 1170 tonna kukoricát utalt ki. Ezt a kukoricamennyiséget a megye községeinek ellátatlanjai között osztják szét.

A miniszterelnökség Kolozsvár város kukoricahisztefejadagjának biztosítására Szilágy megyéből 580 tonna, míg Szolnok-Dohoka vármegyéből 170 tonna kukoricát utalt ki.

A megye és város részére kiutalt közel 2000 tonna kukorica szállítását és szétosztását a miniszterelnökség az INCOOP szervezetre bízta. A gazdasági hivatal vezetőjének kijelentése alapján remélhető, hogy a kitűnt kukorica mennyiség már a jövő két folyamán Kolozsvárra érkezik és így nemcsak a város, mind a községi ellátatlanok megkapják novemberi és decemberi kukoricáikat járandóságukat.

ADAS-VETEL

KEZMOSASHOZ vásároljan „Unic” Kezmosóport. Gyárja: „Unic”, Kolozsvár, Veréb-utca. 5635

LÁMPA (cső) lámpas, vagy nem áramképes rádió vanék. „Modern” jellegére a kiadóhivatalba. 5875

VESZEK mindenféle használt ruhákat és fehérneműket. Szabadság-ter 12, Récz. 5983

VESZEK rossz cipőket. Hosszu-utca 48. szám. 5988

60—100 HP azonnal átvehető modern gőzgépet, Diesel vagy faüzemű szivógáz-motort megvételre keresünk. Ajánlatokat Pricz-malom, Satu-Mare címre kérünk. 6001

MODERN ebédő sürgösen eladó. Erzsébet-ut 33. 6052

NAGYON jókárban lévő barna csikó-bunda közepre eladó. Traian-ut 15. szám. 6052

ELADÓ egy modern díofurniós, kifogástalan kombinált szoba, új és ócska konyhabutoróknak, asztalok, székek. Galamb-utca 41. 6059

AUTOMATA Berkel mérleg minden elfogadható árért eladó sürgösen. Széchenyi-ter 38-as betonsátor. 6074

BELGA tükröt életnagyságot keresek sürgösen. Lehetőleg falra szerelhető. Dr. Stern, Eötvös-utca 14. 6110

ELADÓ csont rómi, zománczott kályha, két-cselédágy, 2 ablakra függöny sürgösen. Fűrész-utca 49. 6092

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavankint 2 lej. Legkisebb hirdetés (10 szó) 10 lej. Állást keresőknek 10 szög 15 lej. Gim a kiadóban és jellegűs hirdetéseknek 5 lej pótdíj fizetendő. Szöveg-hirdetés szavankint 5 lej. Közgazdasági hirdetés szavankint 6 lej. Keresetű hirdetés négyzetcentiméterenkint 4—5 lej. Házasság—levelezés 5 lej szavankint. Nyilrtér szavankint 10 lej.

RADIO 3+1 Orion, erős hangú, eladó. Györgyfalvi-ut 30, ajtó 1. 6081

MUSZERESZ esztergapad sürgösen eladó. Pap-utca 72. 6146

Uj süllyesztő Singer varrógép eladó. Jókai-utca 5, cukrászda. 6094

ELADÓ keményfa szekrény, ócska nagy ebédőasztal, kis kerek asztal. Cima kiadóban. 6095

„PHILIPS” világvevő, luxus szuper, sárvnyújtó ócska eladó. Esetleg kissebbel elcserelehető. Forduló-utca 2. 6112

ELADÓ kézi stráf, meg egy asztalkályha. Volt Postakert-utca 12. 6147

NEGY lyukas Zephir kályha, dupla csövel eladó. Budai Nagy Antal-utca 160. szám. 6139

ELADÓK sürgösen 14 soros Melichar vetőgép kanalas, 4x5 vízmentes ponyva, kezdő asztalosnak teljes szerszám, minden keveset használt. Imreh főmérnök, Papani—Papolc. F. 6110

MOTORKÉREKPÁR 350-es DKW, Kosárral, üzeme képes, jó gumikkal eladó. Hosszu-utca 42. 6107

KÖRKÖTŐGÉP 10-es, tükkel, Berkel mérleg, fűszerüzletberendezés modern és gyermekkocsi eladó. Csaba-utca 51. 6135

VESZEK a legmagasabb napi áron mindenféle karikahajós varrógépeket, varrógép-lábakat, varrógépfejeket, varrógép-kerék, ködögepeket. Weisz gépkereskedő, Horea-ut 82. 6119

JOBBKÁRU Singer bördiszáművevény eladó. Weisz gépkereskedőnél, Horea-ut 82. szám. 6119

FIGYELEM! Figyelem. Alkalmi vásárlás. Halálest miatt sürgösen eladó azonnal beköltözhető családi villa 1 1/2 hold gyümölcsösrel a Rákóczi-ut mellett 450.000 lejért. Vételnél elegendő 150.000 lej, a többi 30 napon belül. „Pomp-tusz” iroda, Dózsa György-utca 29, I. emelet. Telefon: 10—10.

KEMÉNYFA háló, heverők, más bútorok eladók. Március 6-utca 3, II. emelet 6. 5948

SZEP kivétel. díofurniós kombinált szekrény, asztalok, székek, lakkszírozott konyhaberendezések, használt cselédágy, íróasztal, konyhakredenc eladó. Roosevelt-utca 3, asztalosmál. Óvárban. 6129

PAKURAJNEKTORT, 3. számút, azonnali megvételre keresünk. Zsidókörház. Telefon: 4—67. 6130

ELADÓ szalon, két fotel, fél hálóbutor. Augustus 23 (vok Király)-utca 29. 6113

SÜRGÖSEN eladó ház elutazás miatt. Cima kiadóban. 6146

MEGVÉTELEK keresek egy egész jókárban lévő 37—38-as női bőcsizmát. Florin-utca 19, balra. 6149

SIEMENS rádió, 3+2 modern, eladó. Pröfi-utca 22—24. 6144

Orvosnövendék,

izraelita nemzetiségű, ismeretséget szeretne szerezní háza s s á g céljából megfelelő hölgyel.

Levelek az alábbi címre küldhetők:

„ZET”
Universitatea „Ferdinand”, Cluj.

Figyelem!

A Ruházati Iparosok Szövetsége az elmaradt **divatbemutatót** folyó hó 15-én, szombaton délután 5 órakor tartja a **Diókház nagytermében.**

Meghívók a jelzett helyeken kaphatók. A meghívó meghívók érvényesek. Rendezőség.

Királyi nagyvállalat

megvétel céljából sürgösen keres egy jó állapotban lévő

kartondobozsarkokot varró (klamerező) gépet. Cima kiadóban.

Meghívó
A II kerület ifjusága az elmaradt b á l t november 15-én, szombaton este 8 órai kezdettel rendezi meg a MNSz Farkas-utca 7 szám alatti székházában.

Büffe, tombola és egyéb meglepetések.
A kiadott meghívók érvényesek.

FÓRUM-mozgó

slágerfilmsorozatának legújabb megjelenése
Lázadás a Sing-Singben

A teyházak mozgalmas és lebilincselő életét tárja elénk e film izgalmas fordulatokkal.

Főszerepben:
Charles Richford, Barton Mac Lane

Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9. Előtte a legújabb román htradó. — Vasárnap délelőtt 11 órától **MATINE.** Pénztár nyitva 11-től.

Meghívó

A DERMATA ifjusága folyó hó 15-én, 9 órai kezdettel

nagy műsoros b á l t rendez a Róm Kat. Gimnáziumban, Farkas-utca 2. szám alatt. Ugyanott vasárnap este 7 órakor szokásos **KULTURDELUTÁN!**

Kitűnő zene! Jó büffe! Rendezőség.